

Rozhovor so Sharon Loeschen

Kde bolo, tam bolo, stretli sme sa jedného májového týždňa niekoľkí kolegovia a kolegyne, na svetovej konferencii o rodine, v matke miest, v Prahe. Programu bolo požehnané. Jeden z workshopov viedla aj kanadská satirovská terapeutka Sharon Loeschen. Mne osobne to meno nebolo neznáme, pretože už zopár rokov poznám, a napriek svojej inej orientácii aktívne využívam, jej šesťfázový cyklický model práce s klientom. Táto kanadská terapeutka v ňom popisuje jednotlivé zručnosti terapeutickú prácu s klientom/rodinou, ktoré používa v jednotlivých fázach terapeutického procesu. Po jej workshope, sme sa rozhodli spolu s Jolkou, že ju a jej kolegyňu Maureen Graves oslovíme a nahráme s nimi rozhovor. To sme ešte nevedeli, že diktafón ostal mojou vinou v Bratislave. Rozhovor sme tak nenahráli, čo ma mrzí. To, čo vám ponúkame nižšie je sú odpovede na niekoľko otázok, ktoré sme v pôvodnom rozhovore Sharon a Maureen položili. Rozhovor bol živý, mal viacero odbočiek s osobnými skúsenosťami oboch terapeutiek a sršalo z neho akési satirovské teplo. Škoda ho. Napokon sme sa rozhodli, vzdať sa génia loci miesta a poslať niektoré otázky, ktoré v Prahe padli ešte raz, mailom, priamo Sharon Loeschen. Takéto sú odpovede:

Otázka: Ako si sa stala rodinnou terapeutkou?

Odpoveď: Najprv som sa stala všeobecnou sociálnou pracovníčkou, pracovala som s deťmi v pestúnskych rodinách a s ich rodinami, aj s pôvodnými, aj s pestúnskymi. Potom som pracovala so ženami, ktoré boli tehotné a nechceli byť – väčšina z nich dala deti na adopciu. Neskôr som sa rozhodla, že budem klinickou sociálnou pracovníčkou, tak som si urobila špeciálny výcvik, aby som dostala licenciu a mohla byť psychoterapeutkou. Pracujem väčšinou s jednotlivcami, niekedy s pármami a občas s celou rodinou. Väčšina mojej práce je teda individuálna, ale vždy používam rodinný systém ako základný model: vnútorné časti osoby chápem ako jej vnútorný rodinný systém. Okrem práce Virginie Satirovej som k svojej koncepcii pridala štúdium Modelu rodinných systémov Richarda Schwartza a Emocionálne zameraný model Susan Johnsonovej.

Otázka: Prečo si si vybrala Satirovej model?

Odpoveď: Pôvodne som si vybrala model Satirovej preto, že napísala knihu Conjoint Family Therapy (Spojená rodinná terapia) a to bol pre mňa výborný sprievodca. Neskôr som absolvovala štvordňový workshop Satirovej a sila jej práce na mňa urobila hlboký dojem. Myslím, že by sa dalo povedať, že ten workshop zmenil môj život!

Otázka: Čo ťa najviac zaujalo na tomto terapeutickom prístupe?

Odpoveď: Najviac ma na modeli Satirovej zaujalo to, že to je prístup od srdca k srdcu alebo od ducha k duchu. Je to spojenie, ktoré ľuďom umožňuje dostať sa do kontaktu s pocitmi a mení ich perspektívu a správanie. Obdivujem jej schopnosť vidieť univerzálnu rovinu pod každým problémom, s ktorým človek prichádza a pracovať s ním tak, že to pomôže nielen tejto osobe, ale aj všetkým ostatným, ktorí sú pri tom!

Otázka: Akí ľudia sú tvojimi klientmi? S akými problémami pracuješ?

Odpoveď: Pracujem s rozličnými klientmi, ale mnohí z nich boli v detstve zneužívaní, niektorí hrozne. Pracujem aj s pármami, ktoré majú problémy vo vzťahu.

Otázka: Čo myslíš, aké sú hlavné rozdiely medzi satirovskou rodinnou terapiou a ostatnými rodinnými terapiami (štruktúrnou, strategickou, systemickou, bowenovskou, orientovanou na riešenie, naratívnu...)?

Odpoveď: Hlavné rozdiely v satirovskom modeli oproti ostatným rodinným terapiám spočívajú v tom, že tu sa dôraz kladie na vytváranie kontaktu, od ducha k duchu; na pozitíva, t.j. pomoc ľuďom, aby mali prístup k svojim vnútorným zdrojom; na pomoc prežiť počas sedenia niečo odlišné, nielen niečo pochopiť; na integrácii intrapsychickej práce jednotlivca s prácou interpersonálnou; na integrácii emócií s kogníciami a so správaním; a napokon na integrácii prítomnosti s minulosťou, keď sú tu traumy, ktoré spôsobujú zaseknutie človeka v symptómoch.

Otázka: Aké základné schopnosti, zručnosti potrebuje satirovský terapeut?

Odpoveď: Čo sa týka zručností, o tom som napísala celú knihu. Ak ju nepoznáte, volá sa *The Satir Process (Satirovský proces)* a rozlišujem v nej 37 zručností, ktoré sú súčasťou satirovského procesu. V zásade ide o 6 súborov zručností: vytváranie kontaktu, validizovanie, facilitovanie uvedomovania, podpora akceptovania, vytváranie zmien a posilňovanie zmien. Ak by ste chceli viac informácií, knihu získate na www.atlanta.net pod hlavičkou Bookstore (obchod s knihami).

Otázka: Vidiš nejaké nebezpečenstvá alebo riziká pri používaní tohto prístupu s klientmi?

Odpoveď: Čo sa týka nebezpečenstiev, myslím si, že terapeut musí mať vždy sebadisciplínu a pozorovať a reagovať na proces každého človeka, aby nešiel ďalej, ako je vhodné. Človek vždy musí dbať na vytváranie bezpečia a napraviť, keď sa niekto necíti bezpečne.

Otázky kládol: Mgr. Vladimír Hambálek
Z angličtiny preložil: PhDr. Ivan Valkovič